

Forlani odhaja na obisk v Beograd

Italijanski zunanji minister Forlani bo 6. in 7. t.m. na uradnem obisku v Beogradu na povabilo jugoslovanskega zunanjega ministra Minića. Po vsej verjetnosti bo med obiskom v Beogradu sprejet tudi pri predsedniku Josipu Brozu Titu.

Naznanilo o Forlanijevem obisku v Jugoslaviji je bilo objavljeno le nekaj dni potem, ko je bilo z dnevnega reda Varnostnega sveta dokončno črtano tržaško vprašanje, ki je bilo na dnevnem redu že od leta 1947. Do črtanja je prišlo po ratifikaciji osimskih sporazumov, s katerimi je bilo urejeno vprašanje meje med Italijo in Jugoslavijo in s tem tudi vprašanje meje med nekdanjima conama A in B Tržaškega ozemlja. Forlani bo ob tej priložnosti navezal v Beogradu še tesnejše stike med Italijo in Jugoslavijo, v duhu teh sporazumov, ki se nanašajo, kot znano, tudi na prosto industrijsko cono na Krasu.

Forlanijevemu obisku v Beogradu pa pripisujejo še tem večji pomen, ker bo v jugoslovanskem glavnem mestu sredi tega meseca konferenca o evropski varnosti in sodelovanju, na kateri bodo preverjali izvajanje sklepov helsinške konference pred dve poudarjajo na obeh straneh — helsinške sklepe v veliki meri upoštevali in jih začeli izvajati, zlasti kar zadeva mir in mednarodno varnost, saj sta v tem času miro ljubno uredili vprašanje medsebojne meje.

Nedvomno pa se bodo tikali Forlanijevi pogovori v Beogradu tudi nadaljnega sodelovanja in odnosov med obema državama, tako v pogledu mednarodnega političnega in gospodarskega dogajanja kot tudi kar zadeva narodne manjšine v obeh državah. Menimo, da bi bila to ugodna priložnost, da se državniški pogovorijo o željah in potrebah obeh manjšin, slovenske v Italiji in italijanske v Jugoslaviji, kajti bolje je, da se njune probleme sproti upošteva in rešuje, kakor da bi se nakopičili in postali vzrok kakšnih morebitnih novih trenj.

Nedvomno pa so ti problemi znani tako italijanskemu kot jugoslovanskemu zunanjemu ministru kot tudi vsem drugim zadevnim strokovnjakom obeh vlad. Teh problemov je mnogo, od dejanske enakopravnosti pripadnikov manjšine s pripadniki večine in to na vseh ravneh — v tem pogledu je slovenska manjšina v Italiji še daleč od enakopravnosti, npr. glede javnih služb in podpore kulturnim ustanovam — do splošne manjšinske zaščite, ki ostaja za nas še vedno teorija, ki se ne približuje praksi. Ne dvomimo, da bi lahko tak vladni

(dalje na 3. strani)

POLOŽAJ MANJŠIN V SLOVENIJI

Uradni list Socialistične Republike Slovenije z dne 19. maja 1977 je objavil »stališča, priporočila in sklepe o uresničevanju posebnih pravic italijanske in madžarske narodnosti in njunih pripadnikov v SR Sloveniji.« O tej problematiki so zbori slovenske skupščine razpravljali na sejah z dne 27. aprila, osnova za razpravo pa je bilo poročilo, ki ga je pripravila Komisija za narodnosti. Besedilo obsega skoraj tri drobno tiskane strani Uradnega lista in bi prav gotovo zaslužilo, da bi ga v celoti objavili, ker bi na ta način naši bralci in sploh zamejska javnost lahko spoznali, kako sosednja Slovenija namerava urejati manjšinsko vprašanje. Žal nam prostor tega ne dopušča in se zato omejujemo na tiste točke, ki se nam zdijo najpomembnejše.

Najprej spoznamo, da varujejo narodnostni značaj, zagotavljajo položaj in uresničujejo enakopravnost italijanske in madžarske narodnosti naslednja telesa in skupnosti: samoupravne interesne skupnosti za prosveto in kulturo italijanske in madžarske narodnosti, komisije za narodnosti pri občinskih skupščinah na narodnostno mešanem območju — Koper, Izola, Piran, Lendava, Murska Sobota — in komisija za narodnosti pri slovenski skupščini. Poleg tega deluje pri slovenski vladi urad za narodnosti.

Zelo važno vlogo pri zaščiti manjšin imajo posamezne občine, katerih statuti morajo podrobneje opredeliti in varovati posebne pravice narodnosti. V tej zvezi zbori slovenske skupščine poudarjajo, da morajo statuti občin v določnejši obliki uveljaviti ustavna določila o zagotavljanju enako-

pravnosti obeh jezikov v javnem in družbenem življenju. Zagotoviti morajo dalje dvojezično poslovanje in uporabo izvirnih priimkov in imen.

Zelo podrobno so zbori slovenske skupščine razpravljali o vprašanju šolstva, pri čemer so ugotovili, da je prav šolstvo pomemben dejavnik za uresničevanje načel o enakopravnosti narodnosti. V tej zvezi so med drugim sklenili, da je treba izpopolniti mrežo vzgojno-varstvenih organizacij z italijanskim jezikom, skrbeti za kadrovske naraščaje, zagotoviti primerne učbenike in možnosti za izobraževanje pripadnikov italijanske in madžarske narodnosti. Pri tem velja omeniti, da so sklenili »analizirati in sproti reševati probleme, ki nastajajo pri vpisovanju učencev v vzgojno-varstvene zavode in osnovne šole z italijanskim jezikom, zagotoviti študentom iz vrst narodnosti v času študija primerno materialno pomoč, mentorje in prednost pri sprejemanju v študentske domove, graditi, dograjevati in izboljševati prostorske pogoje za vzgojo in šolanje pripadnikov obeh narodnosti«.

Kar zadeva sredstva obveščevanja, je rečeno, da je »treba v najkrajšem času opraviti naloge glede ustreznih kadrov za potrebe obveščanja pripadnikov obeh narodnosti, glede uvedbe rednih televizijskih oddaj za pripadnike madžarske narodnosti, boljšega sprejemanja oddaj Radio-televizije Koper za vso italijansko narodnost«.

Zbori slovenske skupščine so dalje sklenili zagotoviti »dosledno komuniciranje« v obeh jezikih na narodnostno mešanih ob-

(dalje na 2. strani)

Tudi v politiki se maščujejo stari grehi

Že deset dni traja teroristična akcija Molučanov na severnem Holandskem, kjer imajo v oblasti v vlakcu na odprti progi in v neki bližnji šoli še 59 talcev. Otroke, ki so jih imeli zajete v šoli, so sicer izpustili, ko se jih je lotila epidemija driske, obdržali pa so učiteljice. Po najnovejših vesteh so začeli teroristi popuščati v svojih zahtevah, vendar pa še vedno zagrizeno vztrajajo pri zahtevi po izpustitvi Molučanov, ki so pred časom zakrivali podobno teroristično akcijo na vlak, in pri zahtevi po letalu, ki naj bi odpeljalo nje in izpuščene teroriste v tujino. Verjetno upajo dobiti zatočišče v kakšni afriški ali azijski državi, kjer

simpatizirajo z njihovo zadevo, vendar pa ni bilo mogoče zvedeti, v katero državo naj bi jih odpeljalo letalo, ki bi jim ga morala dati holandska vlada na razpolago. Morda še sami ne vedo, kam naj bi se usmerili in katera država bi jih bila pripravljena sprejeti.

Kakor so teroristične akcije, ki jih počenajo Molučani, ostudne in z moralnega stališča vsega obsojanja vredne ter jim politično bolj škodijo kot koristijo, pa je po drugi strani treba tudi priznati, da so lahko ti ljudje upravičeno polni zamere nasproti holandskim uradnim krogom, ki so

(Dalje na 2. strani)

RADIO TRST A

: : NEDELJA, 5. junija, ob: 8.00 Poročila. 8.15 Dobro jutro. 8.30 Kmetijska oddaja. 9.00 Sv. maša. 9.45 edri zvoki: 10.00 Zaključna šolska prireditve osnovne šole »Dragotin Kette« osnovnih šol pri Sv. Ani, Sv. Jakobu, v Škedinju in v Ulici Donadoni. II. del. 10.55 Nedeljski sestanek. 11.00 Poročila. 11.05 Mladinski oder: »Tolminci«. 11.35 Nabožna glasba. 12.00 Poročila. 12.15 Glasba po željah. 13.00 Ljudje pred mikrofonom. 13.15 13.35 Klasično. 14.00 Poročila. 14.05 Operet. 14.35 Orkestri. 15.00 Šport in glasba. 19.00 Poročila.

: : PONEDELJEK, 6. junija, ob: 7.00 Poročila. 7.20 Dobro jutro. 8.00 Novice. 8.05 Tjavidan. 9.00 Poročila. 9.05 Tjavidan. 9.30 Obletnica tedna. 9.40 Koncert sredi jutra. 10.00 Poročila. 10.05 Omnibus. 11.30 Poročila. 11.35 Omnibus. 12.00 Glasba po željah. 13.00 Poročila. 13.15 Glasbeni almanah. 14.00 Novice. 14.05 Koncert folk. 14.30 Mladina. 14.40 Studio 2. 15.30 Poročila. 15.35 Klasični album. 16.15 Melodije. 17.00 Poročila. 17.05 Anton Foerster: »Gorenjski slavček«, opera. 17.40 Glasbena panorama. 18.00 Poročila. 18.05 Srečanja. 18.20 Slovenski zbori. 19.00 Poročila.

: : TOREK, 7. junija, ob: 7.00 Poročila. 7.20 Dobro jutro. 8.00 Novice. 8.05 Tjavidan. 9.00 Poročila. 9.05 Tjavidan. 9.30 Nekoč je bilo. 9.40 Koncert. 10.00 Poročila. 10.05 Omnibus. 11.30 Poročila. 11.35 Omnibus. 12.00 Glasba po željah. 13.00 Poročila. 13.15 Glasbeni almanah. 14.00 Novice. 14.05 Koncert folk. 14.30 Mladina. 14.40 Glasbeni vestnik (Mara Žerjal). 15.30 Poročila. 15.35 Klasični album. 16.05 Melodije. 16.30 Za najmlajše. 17.00 Poročila. 17.05 A. Foerster: »Gorenjski slavček«, opera. 17.35 Glasbena panorama. 18.00 Poročila. 18.05 Zborovska glasba. 19.00 Poročila.

: : SREDA, 8. junija, ob: 7.00 Poročila. 7.20 Dobro jutro. 8.00 Novice. 8.05 Tjavidan. 9.00 Poročila. 9.05 Tjavidan. 9.30 Rojstna hiša. 9.40 Koncert. 10.00 Poročila. 10.05 Omnibus. 11.30 Poročila. 11.40 Omnibus (II. del). 12.00 Glasba po željah. 12.50 Učimo se latinščine. 13.00 Poročila. 13.15 Glasbeni almanah. 14.00 Novice. 14.30 Koncert folk. 14.30 Mladina. 14.40 Izbirajmo sami. 15.30 Poročila. 15.35 Klasični album. 16.05 Melodije. 16.30 Poročila. 17.05 A. Foerster: »Gorenjski slavček«, opera. 17.35 Glasbena panorama. 18.00 Poročila. 18.05 »V nedoločenem kraju«. Radijska igra, napisal Giorgio Manganelli, prevedla Lelja Rehar. R.O. Režija: Balbina Baranovič Battelino.

: : ČETRTEK, 9. junija, ob: 7.00 Poročila. 7.20 Dobro jutro. 8.00 Novice. 8.05 Tjavidan. 9.00 Poročila. 9.30 Nekoč je bilo. 9.40 Koncert. 10.00 Poročila. 10.05 Omnibus. 11.30 Poročila. 11.40 Omnibus. 12.00 Glasba po željah. 13.00 Poročila. 13.15 Glasbeni almanah. 14.00 Novice. 14.05 Koncert folk. 14.30 Mladina. 14.40 Tri, štiri... 15.30 Poročila. 15.35 Klasični album. 16.05 Melodije. 16.30 Za najmlajše. 17.00 Poročila. 17.05 Ansambel »Slavko Osterc«. 17.25 Glasbena panorama. 18.00 Poročila. 18.05 Rуска revolucionarna misel. 18.20 »Primorska poje 77«. 19.00 Poročila.

: : PETEK, 10. junija, ob: 7.00 Poročila. 7.20 Dobro jutro. 8.00 Novice. 8.05 Tjavidan. 9.00 Poročila. 9.05 Tjavidan. 9.30 Ženska imena. 9.40 Koncert. 10.00 Poročila. 10.05 Omnibus. 11.00 Šolske oddaje (za srednjo šolo). 11.30 Poročila. 11.35 Omnibus. 12.00 Glasba po željah. 12.50 Kulturno društvo »Ivan Trinko«. Slovenska Benečija. 13.00 Poročila. 13.15 Glasbeni almanah. 14.00 Novice. 14.05 Koncert folk. 14.30 Mladina. 14.40 PH 104. (Ivo Sosič). 15.30 Poročila. 15.35 Za najmlajše. 17.00 Poročila. 17.05 Giampaolo Coral: »Inclina Domine«. 17.30 Glasbena panorama. 18.00 Poročila. 18.05 Kulturni dogodki. 18.25 Domači zvoki. 19.00 Poročila.

: : SOBOTA, 11. junija, ob: 7.00 Poročila. 7.20 Dobro jutro. 8.00 Novice. 8.05 Tjavidan. 9.00 Poročila. 9.05 Tjavidan. 9.30 Pojdemo se glasbo. 9.40 Koncert. 10.00 Poročila. 10.05 Omnibus. 11.30 Poročila. 11.35 Omnibus. 12.00 Glasba po željah. 13.00 Poročila. 13.15 Glasbeni almanah. 14.00 Novice. 14.05 Koncert folk. 14.30 Tekmujte s Petrom. 15.30 Poročila. 15.35 Poslušajmo spet. 17.00 Poročila. 17.05 Mi in glasba. 18.00 Poročila. 18.05 Recital Jožka Lukeša. 18.45 Vera in naš čas. 19.00 Poročila.

Tudi v politiki se maščujejo stari grehi

(nadaljevanje s 1. strani)

jih grdo ogoljufali. V času holandske oblasti nad indonezijskimi otočji je moluški narod lojalno sodeloval s holandskimi oblastmi. Molučani so služili v holandski kolonialni vojski in v policijskih silah in predstavljali trdno oporno točko holandske moči in vpliva v južni Aziji, v zanašanju na to, da jim bo Holandija prej ali slej priznala obljubljeni neodvisnosti. Toda ko se je Holandija umaknila z Molukov in celotne Indonezije, je izročila Moluke novi indonezijski državi, ne da bi napravila najmanjši poskus, da zagotovi moluškemu narodu neodvisnost, kot mu jo je obljubila. Indonezijo je pojmovala kot enotno geografsko in narodnostno območje, čeprav je razdrobljena dejansko v tisoče velikih in manjših otokov z različnimi narodi in jeziki. Javanci, kot najštevilnejše ljudstvo so dobili v oblast vse in zdaj izvajajo nad drugimi ljudstvi svojo hegemonijo in asimilacijsko politiko. Mnogo Molučanov se je umaknilo skupaj s Holandci in naselili so se na Holandskem, kjer jih je zdaj okrog 40.000. Raztreseni so v posamezne naselbine in kolonije po vsej Holandiji in se še vedno niso odpovedali misli na neodvisnost svoje domovine. Od Holandije zahtevajo, da izpolni svojo obljubo in izterja od vlade v Djakarti neodvisnost za Moluke. Tega pa seveda holandska vlada zdaj ne more več doseči, tudi če bi hotela. A tega tudi noče, ker si ne želi pokvariti odnosov z Indone-

zijo, kjer imajo Holandci še močne gospodarske interese...

Prevara, ki so jo zakrivali pred desetletji, ko so likvidirali svojo kolonialno oblast v južni Aziji, se zdaj hudo otepa Holandcem in se jim bo v prihodnosti vedno bolj, kajti čimveč Molučanov bo sedelo v holandskih ječah, tem ostrejših metod se bodo posluževali drugi, da bi jih osvobodili. Ni izključeno, da se bodo s časom asimilirali, toda do takrat se bo zvrstilo verjetno še nekaj generacij, kajti asimilacija bo potekala zaradi temne polti in zelo različnih etničnih in kulturnih korenin tega ljudstva le zelo počasi. Do takrat pa se lahko še mnogokaj zgodi. Nepoštenost in varanje se maščujeta tudi v politiki, čeprav čez desetletja in morda tudi stoletja....

—o—

NOVICE

Delegacija deželnega sveta Furlanije - Julijske krajine bo v kratkem obiskala Socialistično republiko Hrvaško. Pred tedni se je v Zagrebu mudilo predstavništvo deželnega odbora.

Po vesteh zahodnih tiskovnih agencij iz Beograda bo v Jugoslaviji objavljena amnestija za politične zapornike za praznik republike 29. novembra. Uradno novica ni bila potrjena.

Za 31. obletnico razglasitve italijanske republike je naslovil obrambni minister Lattanzio poslanico na oborožene sile. V njej je naglasil med drugim, da italijanski narod na ta dan skupno z vojsko obhaja zavestno izbiro tiste ustavne oblike, ki najbolje jamči za demokratične pravice ljudstva in posameznika. Obrambni minister je spomnil nato na žrtve, ki so padle za svobodo Italije. »Dolga prehojena pot je pokazala, kako visoka je cena svobode, varnosti, miru in družbenega napredka. Državna skupnost se oblikuje vsak dan sproti, ob stalni odgovorni požrtvovalnosti«, poudarja poslanica.

V Italiji je povzročilo polemike poročilo guvernerja Bance d'Italia Baffija, v katerem se zavzema za počasnejšo rast italijanskega gospodarstva (3 odst. letno), da bi zavrla inflacijo. To pa bi povečalo brezposelnost in zmanjšalo možnost italijanskega izvoza, menijo nekateri drugi gospodarstveniki.

Povedal ni vse resnice

Pod obtožbo, da ni »povedal vse resnice« v zvezi s tihotapljenjem avstrijskega orožja v arabske države, je moral odstopiti avstrijski minister za vojsko Karl Lütgendorf. Zapletel se je v mrežo parlamentarne preiskave. Avstriji je namreč izvoz orožja prepovedan. Nadomestil ga bo dosedanjí notranji minister Otto Röscher. Lütgendorf je bil na glasu kot zagrižen nemško usmerjen nacionalist »socialistične« barve, o Röscheru pa pravijo, da je predvsem zvest funkcionar in da kot notranji minister nikakor ni bil preveč naklonjen koroškemu Slovincem. O tem bi znal kaj več povedati Filip Warasch po izkušnjah z Röscherovo policijo...

Položaj manjšin v Sloveniji

(nadaljevanje s 1. strani)

močjih v občinskih uradih, v krajevnih skupnostih in krajevnih uradih, na sodiščih vseh stopenj in v drugih pravosodnih institucijah ter v družbenopolitičnih organizacijah.

Glede toponomastike je rečeno, da mora biti zagotovljena označitev narodnostnega mešanega območja z napisi enakega videza, in sicer pri označbi naselij in ulic, pri naslovih in imenih raznih organizacij in zasebnih obrtnikov, pri cestnih napisih in tablah ter na mednarodnih in drugih mejnih prehodih.

Zbori slovenske skupščine na koncu poudarjajo, da je treba zaradi pospeševanja kulturnega in jezikovnega razvoja obeh narodnosti še dalje krepiti in razvijati stike italijanske in madžarske narodnosti z njunima matičnima narodoma, predvsem na področju kulturnih izmenjav in izpopolnjevanja kadrov.

Stališča, priporočila in sklepi zborov slovenske skupščine torej podrobno obravnavajo celotno manjšinsko problematiko, kar kaže predvsem odločno voljo odgovornih dejavnikov v Sloveniji, da zagotovijo obema manjšinama to, kar je najvažnejše: obstoj in vsestranski nadaljnji razvoj.

Binkoštno srečanje Slovencev v Nemčiji

Pevski zbor »Fantje izpod Grmade« je letos sodeloval na tradicionalnem »binkoštnem srečanju« v Sindelfingenu pri Stuttgartu v Zahodni Nemčiji. Slovenski duhovniki, ki skrbijo za dušnopastirstvo med slovenskimi izseljenci v Zahodni Nemčiji, namreč vsako leto prirejajo srečanje, ki poteka pod geslom »slovenskega duha, slovenskega srca«. Na teh srečanjih imajo slovenski izseljenci priložnost, da preživijo nekaj ur v prijetni domači družbi, da se med seboj spoznajo in navežejo tesnejše stike.

Člani našega požrtvovalnega pevskega zbora so odpotovali na dolgo pot v soboto, 28. maja. Peljali so se z avtobusom in po

12 urah vožnje prispeli na cilj, kjer so jih čakali prireditelji srečanja. V nedeljo je pevski zbor s svojim petjem sodeloval pri maši, ki jo je daroval g. Janez Zdešar. Velika cerkev je bila nabito polna. Po maši je zbor priredil koncert; spored je obsegal predvsem ljudske pesmi. Reči je treba, da je bilo petje zelo ubrano in doživeto, za kar se je treba zahvaliti zlasti dirigentu Ivu Kralju. Pevski zbor je poslušalcem predstavil g. Ciril Turk, ki je med drugim opozoril, da prinaša zbor pristrčne pozdrave s Tržaškega in Goriškega.

Popoldne je bilo v veliki sejamski dvorani družabno srečanje, na katerem se je zbralo nad dva tisoč ljudi. Nekateri so prišli iz precej oddaljenih krajev, saj so morali prevoziti več sto kilometrov, da so se lahko srečali s svojimi rojaki. Tu je spet nastopil pevski zbor »Fantje izpod Grmade«, udeležencem srečanja pa je posredoval pozdrave s Primorskega Ivan Breclj, občinski svetovalec iz Nabežine. Na srečanju je poleg številnih godalnih ansamblov nastopila tudi folklorna skupina iz Sel na Koroškem, ki je doživela velik uspeh. Slovenske izseljence so toplo pozdravili predstavniki občine Sindelfingen ter zastopniki nekaterih tovarn, v katerih delajo Slovenci. Nemški gostje so celo stopili na oder in zapeli slovensko pesem »Mi se imamo radi«.

Člani pevskega zbora »Fantje izpod Grmade« ter spremljevalci so si na povratku med drugim ogledali bivše koncentracijsko taborišče Dachau, kjer je za časa nacizma umrlo toliko slovenskih ljudi. Domov so se vrnili v poznih večernih urah z zavestjo, da so opravili plemenito poslanstvo, saj so našim izseljencem posredovali drobec slovenske glasbene kulture.

V sredo se je sestalo vodstvo Krščanske demokracije, da bi sprejelo dokončni sklep o zahtevi komunistov po skupnem posvetu s strankami ustavnega loka, po zaključku dvostranskih pogovorov. Do skupnega sestanka bo prišlo po novih krajših dvostrankarskih pogovorih.

BELEŽKE

Skoro vse nove serije italijanskih znamk imajo izredno velik format — kaže, da odloča o tem kak zelo kratkoviden poštni funkcionar. Tak format je nepraktičen, kajti pogosto znamka nima prostora nad naslovom pisma ali razglednice in večkrat je ni mogoče nalepiti niti na levem vrhnjem robu, kvečjemu kje levo spodaj, če sploh. Se hujše je seveda, če ima človek smolo in mora nalepiti dve ali tri znamke za določeno poštnino. Zakaj bi se tudi italijanska poštna uprava ne odločila za znamke navadnega formata kot pošte drugih držav? Poleg tega, da bi bile take znamke bolj praktične in bolj estetične, bi prihranila tudi na papirju — in lepilu.

Pri poizvedovanju med funkcionarji uprave openskega tramvaja, kdaj bo začel tramvaj voziti spet po vsej progi — to je bilo obljubljeno že za letošnjo pomlad — so diskretno svetovali, naj se priporočijo tisti, ki bi se še radi vozili s tramvajem, kakšnim mogočnim priprošnjikom v nebesih. Še najboljše pa bi bilo, da se obrnejo sploh na vse svetnike hkrati...

Po splošni sodbi domačinov in tujcev bi bil Trst z malo truda veliko lepši, kot je, bolj snažen in predvsem bolj zelen. Svetujemo občinski upravi, da zbere izmed svojega delovnega osebja skupno 6-10 delavcev, s pametnim in podjetnim predelavcem, ki bi se z lopatami in grabljami v rokah lotili urejanja zelenic po mestu. Na vseh koncih in krajih Trsta je polno zane-marjenih koticov, ki bi se dali z malo truda urediti v prijetne zelenice s kakšno klopjo za sprehajavce in z majhno trato s kako gugalnico ali drogom za otroke. Taka zelenica bi se dala npr. urediti na trgu Škorkola nad ulico Martiri della Libertà in vzdolž tramvajske proge na Opčine, pred glavni železniško postajo (seveda bi bilo treba prestaviti barake kramarjev na kak primernejši in bolj odmaknjen kraj, npr. v bližino Silosa), pred pošto, pred cerkvijo sv. Antona, na trgu Unità in še marsikje. Ta predlog naslavljam na župana Spaccinija in na »novo metlo« podžupana Cesara (s tem bi se hitro zapisal v zgodovino tržaškega mesta) in seveda na občinski svet.

Avstralija ima novo himno

V Avstraliji je bil te dni ljudski referendum, na katerem so morali izbrati volivci novo avstralsko himno. Pravzaprav doslej Avstralija sploh ni imela prave narodne himne, kajti za himne so veljale kar štiri pesmi, med njimi tudi britanska »Bog ohrani kraljico«. Zdaj so Avstralci z glasovanjem odločili, da naj bo njihova himna pesem »Advance Australia Fair« (Naprej, lepa Avstralija). Zanj se je odločilo 43,2 odstotka volivcev. Na drugem mestu je ljudska pesem »Waltzing Matilda« o potepuhu in njegovi culi, ki ji pravi Matilda. Dobila je 30,3 odst. glasov. Himno »Bog ohrani kraljico«, ki je pristala na tretjem mestu, pa bodo še vedno igrali, ko bodo sprejemali kraljico ali njenega namestnika.

Na referendumu po so tudi zavrnil preddlog za istočasne volitve zgornje in spodnje zbornice avstralskega zveznega parlamenta. Drugi trije predlogi pri referendumu so bili odobreni. To so bili predlogi, da se nadomesti senator, ki umrje ali odstopi, z njegovim namestnikom iz iste stranke brez novih volitev; da morajo odstopiti zvezni sodniki po dopolnjenem 70. letu in da se dovoli prebivavcem ozemelj, ki jih ima v upravi Avstralija, da se udeležujejo ljudskih referendumov.

FORLANI ODHAJA NA OBISK V BEOGRAD

(Nadaljevanje s 1. strani)

obisk veliko pripomogel k izboljšanju položaja in k večjemu zadovoljstvu obeh manjšin, čeprav je jasno, da ne bosta ravno oni glavni namen obiska in predmet pogovorov obeh zunanjih ministrov.

NADALJNJA POMOČ JUGOSLAVIJE BENEČIJI

Jugoslovanska zvezna vlada je odobrila osnutek zakona, ki določa 60 milijonov novih dinarjev, se pravi približno tri milijarde lir pomoči potresnemu področju v Benečiji. S tem skladom je predvidena zgradnja 55 hiš in dveh kulturnih domov; obnovili pa bodo večje število od potresa poškodovanih hiš po Benečiji, v Reziji in Kanalski dolini.

Socialistično gibanje v dobi Henrika Tume

V petek 20. in v soboto 21. maja se je vršil na tržaški univerzi v Trstu simpozij o italijanskih in slovenskih socialistih v dobi Henrika Tume. Posvet je organiziral Inštitut za srednjeveško in sodobno zgodovino tržaške univerze v sodelovanju oddelka za zgodovino na ljubljanski filozofski fakulteti, kulturnega združenja Most ter krožkov H. Tuma in P. Tomažič iz Trsta. Seminarja so se udeležili slovenski in italijanski zgodovinarji iz Trsta in Ljubljane.

O vlogi Trsta v slovenski politični misli je spregovoril prof. Janko Pleterski, o ekonomskih razmerah slovenskega prebivalstva v Trstu pred prvo svetovno vojno in o vlogi Henrika Tume na razvoj le tega in na splošno o pomenu njegove osebnosti je spregovoril prof. Aleš Lokar, o politični misli Henrika Tume je predaval prof. Jože Pirjevec, o avstromarksizmu pri italijanskih

in slovenskih socialistih pa je predaval profesor Arduino Agnelli. Politično misel H. Tume je v posebnem prispevku še nadalje prikazal Franc Klopčič. V sobotnem delu simpozija je najprej prof. Elio Apih obravnaval odnose med slovenskimi in italijanskimi socialisti, nato pa je dr. Milica Kacin-Wohinz osvetlila slovensko socialistično gibanje v letu 1918. Po živahni diskusiji je posvet sklenil član slovenske akademije znanosti in umetnosti prof. Fran Zwitter.

Posvet je vseskozi uspel, saj je nedvoumno opozoril na veličino H. Tume in dobera obvestil pomembno zgodovinsko obdobje naših krajev in vlogo Slovencev v njem. Posvetu je ves čas prisostvoval Tumov sin, ki živi v Ljubljani. Stroške za posvet sta delno krili pokrajinska uprava ter predsedstvo deželnega odbora.

Seja sekcije Slovenske skupnosti v Nabrežini

Na seji, ki se je vršila v Mavhinhah dne 25. t.m., so člani Sekcije SSK med drugim preučili deželni urbanistični načrt, ki je bil položen dne 1. decembra 1976.

Ugotovili so, da namerava deželna uprava ustvariti poseben rezervat za celotno področje občine, ki sega od železnice do državne meje. To področje bi bilo namenjeno gozdarstvu, pastirstvu in le v manjši meri

kmetijstvu, z izredno restriktivnimi gradbenimi možnostmi.

Takšen načrt bi onemogočil kakršenkoli razvoj tega področja in nujno prisilil domačine k izselitvi. Na žalost bi se povrnil na stanje, ki je bilo pred kakšnimi dvesto leti.

Ugotovili so dalje, da gornji načrt predvideva za ostali del občine od železnice do morja obširne gozdove in parke ter da osredotoča gradbene dejavnosti na področju Devina in Sosljana.

To potrjuje odkriti raznarodovalni namen načrtovalca. Obenem ne upošteva, da bi morala obala nuditi domačinom primerne priložnosti za gospodarske in turistične dejavnosti. Dalje ni zajamčen dostop k morju vsem prebivalcem in drugim uporabnikom iz bližnjih področij.

Člani sekcije so zato postavili odločno zahtevo, naj občinska uprava v celoti zavrne predlagani deželni urbanistični načrt.

Glede pobratenja z občino Buje, so pri-

sotni izrazili mnenje, da bi morali istočasno skleniti pobratenje tudi z neko slovensko občino. Predlagali so Slovenske Konjice na Štajerskem, kjer je v prvi svetovni vojni preživela mnogo let večina občanov, ki so bili prisilno izseljeni zaradi fronte, ki je tekla pri Devinu.

Člani sekcije SSK so nadalje izrazili vso podporo vinogradnikom, da se ohrani občinska razstava domačih vin, ki bi jo hoteli nekateri omejiti. Razstava je že postala tradicionalna in nudi konkreten dokaz vedno boljšega uveljavljanja domačega pridelka, ki je sad velike požrtvovalnosti naših kmetov.

Člani so tudi sklenili, da priredi SSK v Nabrežini 2. in 3. julija ljudsko veselico z bogatim društvenim in narodnoobrambnim programom.

—o—

SLOVENSKI KULTURNI KLUB

Donizettijeva 3 — Trst

priredi v soboto, 4. junija,

VEČER, POSVEČEN 60-LETNICI

MAJNIŠKE DEKLARACIJE

Predaval bo prof. Maks Šah.

Začetek ob 19.30.

ODPRTJE NOVIH PROSTOROV NŠK

V torek so v Trstu uradno odprli nove prostore Narodne in študijske knjižnice v ulici svetega Frančiška 20. Ob odprtju je spregovoril predsednik knjižnice profesor Škerl, ki je dejal, da je ta dan izredno pomemben za slovensko kulturo v zamejstvu, saj smo nanj čakali polnih 30 let. Knjižnico je pred 30 leti ustanovilo na pogorišču slovenske knjige in kulture istoimensko društvo Narodna in študijska knjižnica. Ta je tedaj imela 11 tisoč knjig, danes pa že preko 55 tisoč. Seveda je bilo začetno delo pred 30 leti izredno težko, kajti fašistične oblasti so bile uničile celotno knjižno bogastvo, ki so si ga naši predniki pridobili z izrednimi naporji v dolgi desetletjih. Tako so fašisti požgali knjižnico na Kontovelu, knjižnico v narodni čitalnici v Rojanu, v mestu samem knjižnico Slavjanske čitalnice, pa še knjižnico pri Sv. Ivanu, knjižnico Tržaškega podpornega in bralnega društva, knjižnico pevskega in bralnega društva Adrija v Barkovljah, knjižnico pevskega društva Velesila v Škednju, knjižnico Trgovskega izobraževalnega društva, čitalnice pri Sv. Jakobu, prosvetnega društva Ivan Cankar, slovenske čitalnice v Škednju, prosvetnega društva Primorec v Trebčah. Veliko škodo pa je fašizem povzročil, ko je zatrl delovanje Ljudskega odra in njegovo osrednjo knjižnico v mestu, ki je štela 200 tisoč knjig. Ista usoda pa je doletela podružnice po vaseh.

Lepo uspel praznik češenj v Mačkoljah

V nedeljo popoldne se je na izredno lepem prireditvenem prostoru sredi zelenega drevja odvijal napovedani praznik češenj, ki ga že 15. leto zaporedoma prireja domače prosvetno društvo. Izredno lepo vreme, ki je nastopilo po dežju in ohladitvi z burjo, je kot običajno privabilo veliko število obiskovalcev od blizu in daleč. Kulturni program se je pričel že ob 16. uri, ko je začela s svojim koncertom godba na pihala Breg pod vodstvom kapelnika Viljema Slavca. Sledil je nastop domačega pevskega zbora pod vodstvom Cveta Marca, mešanega pevskega zbora »F. Prešeren« iz Boljunca, ki ga je vodil Drago Žerjal, otroškega pevskega zbora »Slovenski šopek« iz Mačkolj pod vodstvom Ljube Smotlak in moškega pevskega zbora »Fran Venturini« od Domja, ki ga je vodil Ivan Tavčar.

Potem je bil na vrsti več kot enourni

koncert glasbenega ansambla Lojzeta Hledeta iz Števerjana, ki je tudi s humorističnimi točkami žel pri občinstvu izredno priznanje. Po tem pestrem kulturnem sporedu se je pričela zabava ob zvokih ansambla »The Lords«.

V zvezi s kulturnim delom programa moramo omeniti še pozdravni nagovor, ki ga je imel predsednik Prosvetnega društva Mačkolje Danijel Novak in v katerem je prikazal namen in pomen praznika, ki ima izrazito kulturno-zabavni značaj. Med drugim je dejal: »Da se je ta praznik razvil iz skromnega družabnega srečanja domačih vaščanov v kulturno-zabavno prireditev širokega značaja, je v nemajhni meri pripomogla naklonjenost občinstva, ki je vedno ugodno sprejelo tak značaj prireditve, kakor se je razvil zadnja leta. Prirediteljem je to v zadoščenje, zato želimo, da bi še naprej zadovoljeval najširše plasti občinstva. Prepričani smo namreč, da naši ljudje v današnjih časovnih in krajevnih razmerah in v današnjem zunanjem okolju potrebujejo nekaj več kot samo »šagro« z običajnim plesom. Zato smo pretežni del prireditve vedno skušali nasloniti na kulturni program, ki more zadovoljiti čim širši krog udeležencev in vsem nuditi tudi nekaj duhovnega razvedrila. Naš namen in želja ostaja, da na tem prazniku vsakdo najde nekaj zabave in razvedrila za svoj okus, in to od najmlajših pa do odraslih, starejših in seveda mladine. Pri tem nam pomaga tudi prijetno naravno okolje.

Prepričani smo — je nadaljeval predsednik Danijel Novak — da nas takšne prireditve lahko povezujejo v družabnosti in človeški sproščenosti. Poleg tega nam morajo pomagati utrjevati našo kulturno in narodno zavest in enakopravnost. Zato so dobrodošli vsi brez izjeme, tudi pripadniki večinskega naroda, ki imajo tako prilož-

(Dalje na 8. strani)

O vprašanju slovenskega šolskega okraja

Deželni odbornik za šolstvo Mizzau je v deželnem zboru pred dnevi obrazložil predlog deželne vlade o ustanovitvi šolskih okrajev na ozemlju Furlanije - Julijske krajine. Odbornik je obširno govoril o vsebini, ciljih in namenih državnega zakona, ki ustanavlja šolske okraje, omenil pa je tudi vprašanje ustanovitve avtonomnega šolskega okraja za slovenske šole v deželi, kar je v skladu z zahtevami in pričakovanji slovenske narodne manjšine.

Poročevalec je dejal, da se deželna vlada sicer strinja z zahtevo, naj slovenska manjšina sama upravlja svoje šole, vendar je pripomnil, da že omenjeni državni zakon ne dovoljuje ustanovitve avtonomnega šolskega okraja za slovenske šole, oziroma

da bi ustanovitev tega okraja bila v nasprotju z natančnimi določili zakona.

Odbornik Mizzau je izjavil, da bo deželna vlada ponovno posredovala pri ministristvu za šolstvo in v parlamentu, ki morata poskrbeti za ustrezno spremembo oziroma dopolnilo zakona, kar naj omogoči ustanovitev samostojnega okraja za slovenske šole v naši deželi.

O predlogu deželne vlade bo razpravljala pristojna komisija deželnega zbora, celotna problematika pa bo ponovno prišla v preučitev deželnega zbora, kjer bodo predstavniki posameznih svetovalskih skupin imeli priložnost, da podrobneje obrazložijo svoja stališča.

Števerjan

Pomembne vesti v domačem glasilu

Dobili smo »Števerjanski vestnik« za mesec maj, ki ga izdaja domače prosvetno društvo »F.B. Sedej«. Če se ne motimo, je to edino krajevno glasilo med Slovenci v Italiji, ki tako redno izhaja, za kar zaslužijo njegovi izdajatelji in uredniki vse priznanje. Žal pa v njem slovenščina ni najboljša, na kar smo nekoč že opozorili, zato bi bila potrebna temeljitega »okrtačenja«.

Zadnja številka števerjanskega glasila na uvodnem mestu poroča o organizacijskih pripravah na bližnji sedmi festival domače zabavne glasbe v Števerjanu. Glavna organizatorja prireditve sta ansambel »Lojze Hlede« in društvo »F.B. Sedej«. Letos se je prijavilo rekordno število ansamblov, or-

gajo z motorno žago in prevažajo s traktorjem, pri postavljanju pa si pomagajo z žerjavom.

Prvima dvema člankoma sledijo novice iz javnega življenja v števerjanski občini. Tako zvedemo, da se je 12. maja sestal števerjanski odbor Slovenske skupnosti, ki je razpravljala predvsem o delu občinske uprave. Govorili so o gradnji novega šolskega poslopja, dograditvi občinske stavbe, ureditvi vodovoda, pokopališč, o odpravi plazov na cestah itd. Nova šola bo odprta predvidoma letos jeseni, odobrenih je tudi bilo, dodatnih 140 milijonov lir posojila za njeno dograditev. Odbor sekcije Slovenske skupnosti je izrazil županu in občinskim upraviteljem, svojo podporo, solidarnost in zadovoljstvo nad opravljenim delom. V nadaljnjih novicah izvedemo, da obiskuje stavbe v števerjanski občini, ki jih je poškodoval lanski potres, posebna komisija, da bi ugotovila stvarno škodo. V zvezi s potresom, je važno tudi to, da je deželna uprava dvela števerjanskima družinama dodelila montažni hiši, ker sta njuni stanovanji tako poškodovani, da v njih ni več mogoče stanovati. Zveza neposrednih obrelovalcev je »Števerjanskemu vestniku« poslala po-

sebno pismo glede volitev v pokrajinsko komisijo za vodenje poklicnega seznama kmečkih podjetnikov, ki so bile v nedeljo, 29. maja. Ista zveza v krajši notici tudi opozarja, da poteče rok za davčne prijave 30. junija 1977.

Od ostalih vesti opozarjamo še na poročilo o seji občinskega sveta 26. aprila 1977, na prepoved uporabe vode za škropljenje ali zalivanje in na opozorilo občinske uprave, da je potrebno do 15. septembra letos cepiti pse proti boleznim, imenovani »pasja jeza«. Na koncu »Števerjanskega vestnika« je objavljenih še nekaj kratkih vesti iz dejavnosti občinske uprave.

—o—

Novice z Goriškega

Slovensko akademsko društvo SKAD iz Gorice, nadaljuje z rednim ciklusom predavanj. V četrtek, 28. maja, je priredilo predavanje dveh mladih slovenskih zdravnikov, dr. Bernarda Špacapana in dr. Karla Brešana, o sladkorni bolezni in o arteriosklerozi.

V nedeljo, 29. maja, je bil v Renčah drugi del slovesnosti ob pobratenju med tamkajšnjo krajevno skupnostjo in občino Štarancan. Na slovesni seji sveta krajevnih skupnosti so ob prisotnosti predstavnikov občine Štarancan podpisali listino o pobratenju. Podobno listino so ob obisku zastopnikov Renč podpisali pred mesecem dni v Štarancanu.

Mednarodno manjšinsko zborovanje v Gorici

Krožka za politična in socialna vprašanja »Anton Gregorčič« iz Gorice in »Virgil Šček« v Trstu prirejata pod pokroviteljstvom Slovenske skupnosti dvodnevno zborovanje o temi: »Povezava narodnih manjšin v novi stvarnosti združene Evrope«. Zborovanje bo 4. in 5. junija v Attemsovi palači v Gorici.

Predavatelji so dr. Drago Štoka, dr. Andrej Bratuž, prof. Aleš Lokar, prof. Boris Pahor, dr. Emidij Susič ter znani izvedenci za manjšinska vprašanja, kot so prof. Egidio Guidubaldi, prof. Massimo Pittau, dr. Orio Poerio, dr. Bruno Salvadori, dr. Giuseppe Scianò ter predstavnik Tridentsko-tirolske ljudske stranke Domenico Fedel in predstavnik Furlanskega gibanja Marco De Agostini.

V soboto zvečer bo na čast gostom imel koncert moški zbor »Mirko Filej« iz Gorice. V nedeljo, 5. junija, pa bodo udeleženci zborovanja obiskali slovenske občine v goriški pokrajini.

Ob gostovanju hrvaških gledališčnikov

V okviru obsežnega načrta o sodelovanju med tržaškim Stalnim gledališčem za Furlanijo - Julijsko krajino in vrhunskimi jugoslovanskimi gledališkimi hišami je v torek, 31. maja, gostovalo v tržaškem Avditoriju Hrvaško narodno gledališče iz Zagreba s Pirandellovim delom »Tako je, če se vam zdi«. Hrvaško osrednje gledališče se je tako vključilo v niz prireditve, ki jih je pripravilo tržaško italijansko gledališče ob 40-letnici Pirandellove smrti. Nastop gledališkega ansambla svetovnega slovesa, ki spada v vrh odrske ustvarjalnosti, bi bil moral privabiti številno občinstvo, ki se zanima za gledališče. Predstava bi morala biti še bolj privlačna zaradi dela enega izmed najpomembnejših italijanskih avtorjev, predhodnika sodobne gledališke dramatike. Kulturni Trst, ki se ponša s svojo globoko srednjeevropsko bitnostjo — ta se pa v zadnjih letih odraža le na papirju in z okroglimi mizami ter razvejanimi kongresi, ki pa so le izložbe osebnih nastopov in ambicij — se je ponovno izneveril klicu žive kulturne ustvarjalnosti. Medtem ko se Teatro Stabile trudi, da bi posredoval slovenske avtorje in krepil kulturne izmenjave, je odziv občinstva in še zlasti tistih, ki se imajo za ljubitelje gledališča, zelo klavrn. Maloštevilno občinstvo je prisostvovalo torkovi predstavi, ki jo lahko označimo, ne da bi šli v poglobljeno analizo, kot vrhunsko v postavitvi, skupinskem nastopu ter v oblikovanju posameznih vlog. Prefinjena interpretacija, do podrobnosti v globoki analizi posameznikov in režiserja izdelani liki, čista predstava, ki bi jo lahko označili za gledališki koncert — to so bile odlike predstave. Povečini slovenska publika se je s hvaležnostjo oddolžila trudu prvakov zagrebške Drame. Trst bi moral vse drugače sprejemati take pobude in še zlasti Piran-

dellovo predstavo, saj so Hrvati že leta 1924 predstavili Pirandella na svojem odru v prvem prevodu dramskega dela v kak slovenski jezik. V Trstu je tudi izšel sploh prvi prevod Pirandella v tuj jezik in sicer v hrvaščino že leta 1903, ko sta izšli dve noveli v Slavenski misli ter hrvaški reviji Jadran, ki se je tiskala v Trstu.

—o—

Ob gostovanju Teatra Stabile po Jugoslaviji s Cankarjevim Kačurjem — »Idealistom« v Tomizzovi priredbi, je prišlo do dogovora z beograjskim gledališčem in z ljubljansko Dramo. Beograjčani bodo gostovali z Goldonijevimi »Primorskimi zdrahami«, Drama pa bo posredovala Pirandella. Ti dve predstavi bosta oktobra ob začetku nove sezone. Upajmo, da bo odziv občinstva takrat dostojnejši.

—o—

V okviru repertoarja Slovenskega stalnega gledališča v Trstu gostuje v teh dneh v Gorici in v Trstu gledališče Komedijska iz Zagreba. Gre že za 4. sodelovanje tega vrhunškega ansambla, ki se je uspešno in z izvirno ustvarjalnostjo vključil v svet glasbene komedije. Gledališče Komedijska je v torek nastopilo v Gorici v gledališču Verdi z glasbeno komedijo »O' KAJ«, duhovito parodijo westerna, ki se pa nanaša tudi na domače razmere. Za gostovanje pri nas so avtorji poskrbeli za ponašanje nekaterih situacijskih pristopov. Goriško občinstvo je bilo nad predstavo navdušeno. Uspeh nastopa je razumljiv, saj smo ansambel lahko občudovali z »Goslačem na strehi«, »Jalto, Jalto« in »Gubec begom«, s katerim je gledališče gostovalo tudi v Združenih državah ter je pred nedavnim želo velik uspeh v Rimu v okviru prireditve ob mesecu kulture jugoslovanskih narodov.

ganizator je že imenoval komisiji za ocenjevanje glasbe in besedila, poskrbel pa bo med drugim tudi za izdajo knjižice, kjer bodo slike vseh nastopajočih in hkrati opisi ansamblov ter reklame. Festival v Števerjanu postaja, po številu nastopajočih in tudi poslušalcev ena važnejših tovrstnih prireditev sploh med Slovenci. Naslednji članek v »Števerjanskem vestniku« opisuje staro slovensko navado, ki se je še ohranila v Števerjanu, opazamo pa jo tudi v nekaterih drugih slovenskih vaseh, to je postavljanje mlaja v noči na prvi maj. Zanimivo je, kako se je tudi ta običaj v skladu s sbremembami drugih področij življenja moderniziral: drevo za mlaj sedaj za-

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Nova številka revije »Mladika«

Nova, 4.-5. številka mesečnika »Mladike«, ki je izšla te dni, prinaša na uvodnem mestu pod naslovom »Daj nam vsakdanji kruh svobode« očenaš trpljenja, kot bi ga lahko imenovali, ki ga je na proslavi v Rižarni za obletnico osvoboditve zmolil kaplan pri Sv. Jakobu Silvo šuligoj. V njem so tudi tele prošnje: »Daj nam vsakdanji kruh svobode, za kateri so se tukaj naši bratje žrtvovali... Daj nam vsakdanji kruh moralnih dobrin, v katere so naši bratje v tem nesrečnem kraju verovali... Oče naš, ne vpelji nas v skušnjavo, da bi oskrunili ideale in cilje, za katere so naši bratje tukaj umrli!...«

Sledi intervju s slikarjem Avgustom Černigojem, katerega fotografijo prinaša revija tudi na ovitku, v zvezi z njegovo antološko razstavo v palači Costanzi v Trstu.

Evald Crevatin piše o slovenskih zamejskih instrumentalnih ansamblih. V rubriki »Razgovor« pa je objavljen pogovor s pisateljico in prevajalko Zoro Tavčar-Rebula. V njej s humorjem govori o svojem delu se hkrati dotika cele vrste vprašanj našega tukajšnjega življenja, vprašanj, s katerimi nujno pride v stik oziroma jih mora reševati vsak vzgojitelj, publicist, pisatelj in izobraženec na splošno. Karlo Mučič je avtor članka »Človek uničuje okolje in bodoče pogoje za življenje na zemlji«. Ta članek je napisan presenetljivo dobro, z osebno noto in resnično aktualno. »To, kar me posebno boli,« piše Mučič, »pa je velika brezbriznost človeka do problemov za ohranitev okolja. Človek ravnodušno gleda na dimnike, iz katerih se vali sumljiv, morda smrtonosen dim, razne odpadke, ki se kopičijo v grmovju po gmajni kot ostanki nedeljskih izletnikov, in mrtve ribe ob izlivih rek in na morskih obalah. Zgovoren primer je v Trstu ravnodušno odlaganje smeti na Kras. Voda, ki pronica z dežjem skozi umaza-

nijo, se izliva v podzemne jame in pride na dan kot Timava in pitna voda za mesto. Prav tako lahko govorimo o vseh umetnih gnojilih in kmetijskih strupih, ki jih človek vplaga v zemljo. Ker govorimo o Trstu, ne smemo pozabiti na obalo, do katere poleti lahko prideš z drago stopnico, a je na njej čisto samo še sonce«. Iz tega odlomka je dobro razvidno, kako živo je napisan Mučičev članek.

Martin Jevnikar kritično predstavlja v rubriki »Slovenski časopisi po svetu« kulturni štirinajstdnevnik »Sij Slovenske svobode«, ki ga je ustanovil rajni Ruda Jurčec, zdaj pa ga ureja prof. Alojzij Geržinič.

Pod naslovom »Staroin novo o naravi in človeku« so objavljene razne zanimivosti, v rubriki »Antena« pa krajše kulturne in druge novice. Ivo Jevnikar priobčuje drobce iz manjšinskega sveta, zlasti o spisih univ. prof. Alessandra Pizzorusse, ki poučuje v Pisi in se je v zadnjih letih — kot pravi mladi Jevnikar — uveljavil kot najvidnejši strokovnjak za pravna vprašanja narodnih manjšin v Italiji. Rubrika »Slovenski poldnevnik« prinaša poročila o dogodkih med slovenskimi izseljenci v svetu. Jožko Šavli objavlja etnografske in jezikovne zanimivosti in značilnosti v zvezi s tolminsko štaljo in drugimi gospodarskimi poslopji, Martin Jevnikar pa nadaljuje svojo razpravo »Zamejska in zdomska literatura«, v kateri predstavlja tokrat pesnika Štefana Tonkliča. Na koncu in na platnicah najdemo še nekaj strani gledaliških in knjižnih ocen raznih sodelavcev in razne krajše rubrike ter pisma bralcev.

Z leposlovjem sodelujejo v tej številki Tončka Curk z nagrajeno novelo »Noč v grajskem stolpu« z v slovenski literaturi redkim motivom strahov, ter Vladimir Kos in Irena Žerjal, ki sta prispevala vsak po eno pesem. Obe sta lepi.

Razprava v angleščini o beneško-slovenskem in rezijskem narečju

V čedno opremljeni knjižici, ki šteje nekaj nad 40 strani, je izšla angleško pisana razprava univ. prof. Rada Lenčka o znanem spisu poljskega slavista Jana Baudouina de Courteneya o narečjih, ki se govorijo v Beneški Sloveniji in v Režiji. Izdalo jo je Društvo za slovenske študije v Združenih državah, ki ima svoj sedež na univerzi Columbia v New Yorku, kjer predava prof. Lenček. V kratkem uvodu — pripomniti je treba, da je vsa knjižica napisana v angleščini, razen seveda reprodukcije strani Courteneyevega rokopisa — pravi Lenček, da predstavlja ta njegov spis razširjeno verzijo predavanja, ki ga je bral na zasedanju o »sociolinguističnih« problemih Slovenske Koroške in Beneške Slovenije na letnem zborovanju Srednjeevropskega odseka Ameriškega društva za napredek slavističnih študij v Chicagu v prvi tretjini maja leta 1976. Opozarja tudi, da so strani Courteneyevega rokopisa, ki so dodane knjižici in jih hranijo v arhivih Narodne akademije v Leningradu, prvič reproducirane. Lenček sam jih je prinesel od tam, ko je leta 1969 preučeval v Le-

ningradu Courteneyeve zapiske. Potem na 13 straneh kritično osvetli in oceni s stališča današnje vede in slovenistike Courteneyeve zaključke in teze; med drugim zavrača njegovo čudno fantastično tezo o tem, da je opaziti v slovenskih dialektih v Benečiji vpliv turanskih jezikov in sicer zaradi dozdevnega mešanja Slovencev s turanskimi Avari. Lenček opozarja, da gre za proces moderne redukcije v slovenščini, ki nima seveda nič opraviti z Avari. Lenček dokazuje, da je tudi na tekočem o delu sodobnih italijanskih slavistov, pri čemer tudi polemizira s prof. Colonijem in njegovo razpravo o slovenskih jezikovnih skupinah v Italiji iz leta 1954.

Študiji sta dodana dva preprosto narisane zemljevide in natis objavljenih strani Courteneyevega rokopisa v tiskanih črkah. Studija je močno zgoščena in nekoliko nepregledna zaradi razbitega tiska in mnogih opomb vseh vrst. Zaslužila pa bi strokovno oceno s strani slovenistov, ki imajo v rokah odgovarjajoči oddelček Slovenske akademije, slovenistične in slavistične revije v Ljubljani ter stolice na univerzi.

PODELJENA NAGRADA SKLADA MOTTA ZA NAJBOLJŠI UČNI USPEH

Vsako leto podeli sklad MOTTA nagrado tistemu učencu nižje srednje šole, ki doseže v prvem polletju šolskega leta najboljši učni uspeh.

Med vsemi italijanskimi in slovenskimi učenci vseh nižjih srednjih šol na Tržaškem je letos dobila priznanje za najboljši učni uspeh v prvem polletju s srednjo oceno Mirjam Rebula iz I. b razreda nižje srednje šole s slovenskim učnim jezikom »Fran Levstik« na Proseku. Že pred dvema letoma je bila učenka naše šole Alenka Petaros deležna enakega priznanja.

Pred kratkim je predstavnik MOTTA ob prisotnosti vseh učencev in vzgojiteljev te šole izročil Mirjam Rebula priznanje in nagrado. Vsi na šoli so prav gotovo zelo ponosni ne le na nagrado, ki je bila deležna marljiva Mirjam, pač pa so še posebno ponosni, ker je to hkrati tudi pomembno priznanje za slovensko šolo.

Podobnih uspehov si prav gotovo želimo še več, naši vestni učenki Mirjam pa ji za njen uspeh iskreno čestitamo.

—O—

Slovenska prosvetna matica v Trstu je izdala za tridesetletnico izida lista »Demokracija« brošuro »Misli o demokraciji«, v kateri so ponatisnjeni nekateri uvodniki iz lista, ki jih je napisal Slavko Hribovec (pokojni dr. Andrej-Slavko Uršič). V njih opozarja zlasti na razlike med demokracijami in diktaturami in na prednosti demokracije.

—O—

S TRŽAŠKEGA

STAVKA ZARADI GROZNE NESREČE V ARZENALU

V tržaškem arzenalu Sv. Marka so začeli delavci stavko zaradi hude nesreče, ki se je pripetila v ponedeljek, ko je komaj 21-letni delavec Drago Cital padel z višine 25-30 metrov in izgubil življenje. Delavci se nikakor ne strinjajo z razlago o poteku te nesreče. Poudarjajo zlasti, da je delavec, ki je padel v morje, moral ležati v vodi vsaj pol ure, preden so ga našli potapljači. Predstavniki delavcev so se sestali z ravnateljstvom ladjedelnice, a niso dosegli sporazuma glede vsebine skupnega poročila o vzrokih in potekunsesreče. Med stavko je prišlo tudi do incidenta, ker je namestnik načelnika urada za osebje baje nekaj izjavil, kar so delavci smatrali za izzivanje. Zato se delavci niso vrnili na svoja delovna mesta. Kasneje je omenjeni uradnik skušal zadevo pojasniti in naglasil, da ni hotel nikogar žaliti. Delavci so stavkali do 14. ure, nato pa so zapustili ladjedelnico.

—O—

MUSSOLINIJEVA VDOVA JE IZGUBILA TOŽBO

Mussolinieva vdova Rachele je izgubila 30 let trajajočo tožbo proti italijanski državi za vrnitev njene posesti, ki ji je bila zaplenjena po vojni. Diktatorjeva vdova, ki ima zdaj 86 let, je tožila za vrnitev kmetij in zemlje, ki so bile njena osebna last, neodvisna od njenega moža, kot je zatrjevala. Kljub temu da jih ji je italijanska vlada zaplenila. Tožba je šla leta 1968 pred italijansko vrhovno sodišče, ki je zdaj po devetih letih odločilo, da se nanaša odlok o zaplembi Mussolinijeve lastnine tudi na lastnino njegove vdove.

Sodobno kmetijstvo | Vpis v seznam kmetijskih podjetnikov

Tudi v naši pokrajini je stekel postopek za vpis v seznam kmetijskih podjetnikov. V seznam se lahko vpišejo vsi aktivni člani kmečkih družin, ki so vpisani v sezname službe za poenotene kmetijske prispevke (SCAU) in ki so dopolnili 18. leto starosti. Namen pobude je, da bi prišlo do seznama kmetijskih podjetnikov, kateri naj bi imeli pravico do vrste ugodnosti, ki jih predvidevajo razni kmetijski pa tudi ostali zakoni. Poklicne sezname bo vodila posebna komisija, ki jo bodo upravičenci izvolili, ki pa ne bo imela odločujočih pristojnosti. Volitve so torej bolj političnega značaja.

Ozadje seznama

Za uvedbo seznama se je potegovala Zveza neposrednih obdelovalcev. (Col-diretti), ki je mislila na ta način še bolj navezati nase poklicne kmetovalce. Kmečka zveza (Alleanza contadini), ki združuje v svoji sredi predvsem polkmete, je bila seveda proti uvedbi seznama, češ da poklicni kmetje itak dobijo prispevke na osnovi splošnih zakonskih določil, ki veljajo v kmetijstvu, za kar so pristojna pokrajinska kmetijska nadzornišтва. Povedati je namreč treba, da so kmetijski uradi podeljevali nekatere oblike podpor pokmetom le potem, ko so zadovoljili oziroma pozitivno rešili prošnje čistih kmetov. Seznam v bistvu je popolnoma odveč, saj se s tem niti za las ne izboljša poklicna usposobljenost kmetovalcev ali pa njihova možnost prejemanja raznih prispevkov. Nasprotno, močno ali popolnoma onemogočeno bo polkmetom, da pridejo do občasnih ugodnosti, ki so povrh omejene le na nekatera področja kmetijstva (kredit predvsem). Ker je delež polkmetov pri nas mnogo večji kot drugod, bo torej ukrep hudo prizadel predvsem naše ljudi in s tem posredno domačemu kmetijstvu precejšnjo škodo.

Kaj se je dogajalo z dvojezičnimi vpisnimi polami?

V odsotnosti predstavnikov Kmečke zveze, ki se niso udeleževali sej komisije za volitve v seznam kmetijskih podjetnikov, ker jim ni bilo dovoljeno govoriti v slovenščini, je komisar ob soglasju predstavnikov

organizacije Coldiretti (od katerih je eden Slovenec) ter predstavnika organizacije veleposestnikov sklenil tiskati vpisnice samo v italijanščini, katerim naj bo priložen ciklostiliran slovenski prevod. Naj ob tej priložnosti spomnimo cenjene bralce, da je osrednji statistični urad ob kmetijskem popisu leta 1970 uporabljal v tržaški pokrajini tudi dvojezične formularje.

Slovenski kmetje naj torej ne podpisujejo italijanskih vpisnic, temveč naj uporabljajo dvojezične, ki jih dobijo v uradih Kmečke zveze v ul. Cicerone 8. Naj tudi na ta način pokažejo hrbet organizaciji, ki se v zadnjih letih, v boju za namestitve slovenskega načelnika na tržaškem kmetijskem in gozdarskem nadzorništvu ni izkazala drugače kot z molkom (kar se da tolmačiti, da je zahtevi tržaških kmetovalcev celo nasprotovala), kar velja tudi za kraške rezervate, oziroma za še trajajoči boj okoli njih. Navsezadnje so nekateri najbolj znani kmetovalci na Tržaškem, člani njenih vodstvenih organov, bili prisiljeni odstopiti, saj niso hoteli biti več soodgovorni za početje njenega direktorja in njenih delovnih organov.

—o—

Novice

V Španiji bodo 15. junija prve svobodne parlamentarne volitve po štirih desetletjih frankistične diktature, ki se je končala lani s smrtjo starega diktatorja Franca. Na volitve gre na desetine večjih ali manjših strank. Njihovo visoko število je pripisati razčlenjenosti strank po narodnostnih in jezikovnih območjih v Španiji. Volivne napovedi so negotove, komunistom obetajo manj kot 10 odst. glasov, Soaresovi sredini 35 odst.

—o—

Zahodnonemška sekcija Amnesty International je izrazila zaskrbljenost, češ da zahodnonemške oblasti zmeraj bolj ozkosrčno tolmačijo predpise o priznavanju pravice do političnega zavetja. Čeprav je prosilcev za zavetje vedno več, se manjša število tistih, katerim je priznana. Organizacija je pozvala državnike in politike, naj preprečijo nadaljnje ozko tolmačenje pravice do političnega zavetja.

Devinsko-nabrežinska vinska razstava v nevarnosti

Na nedavnem organizacijskem sestanku med pripravami za bližnjo občinsko vinsko razstavo je župan devinsko-nabrežinske občine Albin Škerk iznesel za domačino in za slovenskega politika nerazumljive poglede o bodočnosti te pomembne pobude, češ naj bi v prihodnje prirejali le vaške vinske razstave. Ali se želi občinska uprava odreči še zadnji pobudi v prid domačinov, ki je zaradi njenega vseobčinskega obseja ne more zamenjati nobena še tako dobro organizirana vaška vinska razstava? Ali naj se v bodoče devinsko-nabrežinski vinogradniki ne udeležujejo več pokrajinske

vinske razstave, pri kateri so doslej pobirali znaten delež nagrad? Domače slovensko vinogradništvo naj se potemtakem vrne v folkloro, v vaško anonimnost, katere se je komaj rešilo?

Vr.

—o—

Nesreče pri delu terjajo vsako leto v Italiji 3.000 smrtnih žrtev. Ta srehljiv podatek stoji zapisan v uradnem poročilu, ki ga je v Ženevi objavila Mednarodna organizacija dela. Ta ustanova pripravlja serijo predlogov za izboljšanje delovnega okolja in za točno izvajanje varnostnih norm na delu.

ŠPORT

V ORGANIZACIJI SK »DEVIN«

USPELA ŠPORTNO-ZABAVNA PRIREDITEV V MAVHINJAH

Smučarski klub »Devin« je tudi letos dostojno zaključil športno sezono z zelo uspešno tridnevno športno-zabavno prireditvijo, ki je bila konec prejšnjega tedna v Mavhinh. V začetku je kazalo, da bo vreme hudo nagajalo, vendar se je v petek popoldne zjasnilo, tako da se je prireditev mogla redno odvijati. Tudi letos so požrtvovalni prireditelji poskrbeli za izredno pester program. Zelo posrečena se nam zdi na primer zamisel, da so organizatorji tudi tokrat zaprosili za sodelovanje vinogradnike iz Mavhinh in Cerovelj, ki so vse tri dni točili svoj dobri pridelek in seveda tudi pomagali pri delu.

Prireditev je privabila v Mavhinje veliko število ljudi, saj je med drugim vsak večer igral ansambel »Praprot«, tako da je bila zlasti za mladino priložnost za prijetno zabavo. Prireditev je prav gotovo dosegla višek v nedeljo, ko je bilo mednarodno tekmovanje na skiroolkah. Poleg domačih atletov so se tekmovanja udeležili priznani športniki iz Italije in Jugoslavije.

Ne da bi se spuščali v podrobnosti, hočemo za zdaj le povedati, da zasluži Smučarski klub »Devin« vse priznanje, saj vemo, koliko truda je treba za izvedbo tako široko zasnovanega programa.

OB DESETLETNICI ŠD POLET NA OPČINAH

NOVA KOTALKARSKA PLOŠČA

Športno društvo Polet z Opčin je desetletnico svojega obstoja proslavilo z odprtjem nove kotalkarske plošče ob repentaborski cesti. Slovesnosti se je udeležila zares velika množica, prisotni pa so bili tudi predstavniki krajevnih oblasti ter gostje iz sosednje Slovenije. Množična udeležba ni samo dokaz, kako se naši slovenski ljudje zanimajo za športno dejavnost, temveč tudi javno priznanje številnim osebam, ki so s svojim delom in s svojimi prispevki omogočili realizacijo pomembnega športnega objekta. Prav tem ljudem se je v svojem govoru iskreno zahvalil predsednik Egon Kraus, ki je ugotovil, kako še obstajajo ideali in cilji, za katere se spleča žrtvovati.

Kotalkarsko ploščo so zgradili na jurskem zemljišču, ki ga je dala na razpolago tržaška občina. Ta je tudi delno prispevala k uresničitvi načrta, ki je upravičeno v ponos openskememu športnemu društvu. Na novi ploščadi je bila po uradni otvoritveni slovesnosti kotalkarska revija, na kateri je sodelovalo nad 200 kotalkarjev iz naše dežele in iz Jugoslavije. Dopoldne pa je bil »Pohod prijateljstva za značko Poleta«, ki so se ga udeležili športniki z obeh strani meje.

—o—

DRUŠTVO SLOVENSKEH IZOBRAŽENCEV V TRSTU

vabi na razgovor o

EVROKOMUNIZMU

v ponedeljek, 6. junija 1977 ob 20.15 v društvenih prostorih v ulici Donizetti 3.

ČLOVEK PROTI LETU 2000

Zgodovinski intermezzo

Enajstega novembra 1918 ob enajstih jutraj so se končale sovražnosti. Pred dobrimi štirimi leti jih je bil oznanil slovesni plat zvona in evropski meščanski razred se je z naivnim navdušenjem odzval pozivom na sveto domovinsko vojno. Tudi ob tej priložnosti se je iz lin oglasila plat zvona, učinek pa je bil precej drugačen. Iz štirih let vojnih grozot se je rešilo presneto malo naivnosti, in tudi navdušenje je korenito spremenilo svojo podobo. Bojevnikom in civilnemu prebivalstvu je najprej zastal dih, nato pa jih je zajelo eksplozivno veselje, ki ni več poznalo ne oficirja ne vojaka, in tudi ne kmeta ne proletarca ne meščana. Bili so preprosto ljudje, ki so se pretolkli skozi lakoto in pomanjkanje, skozi grozo nočnega topniškega obstreljevanja in nesmiselnih napadov na »zemljo nikogar«, ko so strojnice rezale vrste drvečih človeških postav kot kosa travne bilke. Spoznali so blatno moč frontnih jarkov, kjer so se telesa tresla pod mrzlim jesenskim dežjem, točo granat in iz strahu, da bodo nosnice zdaj zdaj zaznale prvi jedek zadah po strupenem plinu.

Zato jih je praznično zvonjenje združilo v srečno gmoto človeštva, ki je hrupno praznovala, da ji je bilo življenje ohranjeno.

Veseli se ni dolgo trajalo; tovarištvo, mimogrede povedano, pa še manj. Začelo se je preštevanje. In preko deset milijonov se jih ni več oglasilo; vsaj še enkrat toliko je bilo ranjenih, mnogi med temi večno zaznamovanih od krogel, šrapnelov in kužnih prisadov. Spet drugim so plini razjedli pljuča in ožgali oči, marsikomu pa je strah strl živce in um. Polovico Francozov med dvajsetim in dvaintridesetim letom je odmanjkalo. Tudi drugod ni bilo bolje. Povsod nepopisno razdejanje, dolgovi in inflacija.

Iz vsega tega trpljejnja in mesijanstva Wilsonovih štirinajst točk se je rodilo Društvo narodov, ki naj bi ohranjalo mir in razvijalo mednarodno gospodarsko in družbeno sodelo-

vanje. Društvu ni bil usojen ne lahek porod ne nemotena rast in trdno zdravje; predvsem pa mu je bila prav kmalu odtegnjena trdna opora očetovstva. V Združenih državah so namreč prevladale osamitvene težnje in delo Woodrowa Wilsona in njegovih profesorjev, kot jih je rad označeval ameriški tisk, ni dobilo odobritve v washingtonskem senatu. ZDA se niso nikoli pridružile Društvu narodov, čeprav jim je bilo v novorojeni mednarodni organizaciji zagotovljeno pomembno mesto.

Leto 1925 je prineslo lokarno pogodbo in ženevski protokol. Zadnji prepoveduje bakteriološko vojskovanje, dušljive pline, strupene pline in druge vrste kemičnega orožja. Listino je sčasoma podpisalo 84 držav, a nikdar Amerika, ki je dala samo načelno izjavo. Nekaj podobnega lahko rečemo tudi o Rooseveltovi doktrini, ki zagotavlja »no first use«, t.j. da ZDA ne bodo prve segle po teh sredstvih. Problem je v ameriški notranji politiki pronicen: leta 1960 je bila predstavniški zbornici izročena resolucija, ki pa sta se ji takoj uprli, tako zunanje kot obrambno ministrstvo.

Da se je prepoved pravzaprav še kar dobro obnesla, saj beleži doslej vojna kronika samo štiri večje kršitve, je morda prej pripisati velikemu moralnemu studu, ki ga je v človeštvu zapustila uporaba tega zahrbtnega in groznega orožja v prvi svetovni vojni, kot pa trhlji politični moči organizacije, ki naj bi bila prisilila države, da spoštujejo določbo. Vsekakor je prva prelomila prepoved fašistična Italija in sicer že pred drugo svetovno vojno, da bi se rešila iz vojaške zagate v etiopski pustolovščini. S tem se je izpostavila hudi mednarodni obsodbi in ne preveč učinkovitim povračilnim ukrepom Društva narodov.

V drugi svetovni vojni so strupene pline uporabili Japonci na kitajskem bojišču. Šlo je za lewisit, mehurjevec in fenildiklorarsin. V povojnem času so po teh sredstvih segli Egipčani v Jemenu. Znanih je baje vsaj 250 žrtev. Po enem teh napadov je Južnoarabska radijska družba sporočila, daje plin zelenkaste barve in da diši po sadju ali kvasu. Jemenskim vaščanom je povzročil hud glavobol, bruhanje in krvavenje iz ust in nosa. Po desetih do tridesetih minutah je sledila med hudimi bolečinami smrt. Po teh poročilih so nekateri opazovalci sklepali, da je šlo za dve plinski vrsti: mehurjevec in plin, ki osleplja.

Poglavje zase je Vietnam. V tej vojni so Američani po lastnem priznanju krepko segli v svoje arzenale kemičnega orožja. Uporabili so sredstva, ki gredo od defoliansov (pripravkov, ki povzročijo, da odpade drevju listje) do sovziva, ki ga policijske sile skoro v vseh državah uporabljajo, da razženejo nezaželjene demonstracije. Slednji naj bi bil celo »humanitarno sredstvo«, ker ni smrten in naj bi bila s tem sovražniku prihranjena veliko bolj krvava ofenziva s tradicionalnim orožjem. Ker imamo največ »uradnih« podatkov prav z ameriške strani, se bomo k vietnamskim plinom še povrnili. Na tem mestu naj omenimo samo pravno debato, ki že dalj časa buri mednarodne vode in bi lahko kdaj imela precejšnje mednarodne posledice. Večina štiriosemdesetih držav, ki so podpisale listino proti uporabi bakteriološkega in kemičnega orožja, tolmači njene določbe kar najbolj splošno in vključuje v prepoved vsa sredstva, ki so primerna za kemično vojskovanje. ZDA pa trdijo, da so v prepovedi mišljena samo smrtna sredstva. Tista, ki za človeka nimajo smrtnih ali kakorkoli usodnih posledic, naj bi bila izvzeta. Prevladanje ameriške teze bi zato lahko imelo daljnosežne posledice za razmerje, ki so ga ostale države zavzele do tega vprašanja.

S.M.

Občni zbor športnega združenja Bor

V ponedeljek je bil na štadionu 1. maj 19. redni občni zbor športnega združenja BOR. Velikemu številu članov je najprej spregovoril predsednik združenja Emil Gombač, ki se je v svojem poročilu dotaknil nekaterih problemov, s katerimi se je naša najstarejša zamejska osnovna športna organizacija srečala v pretekli mandatni dobi. V največji meri pa je poudaril problem novega športnega objekta, ki je v mestu nujno potreben, da bi se lahko vse bolj pestra telesno kulturna dejavnost združenja uspešno in nemoteno razvijala. Ob koncu poročila je bivši predsednik omenil še nekaj zgodovine športnega združenja BOR, da bi podčrtal vlogo, ki jo je in jo še vedno odigrava ta naša organizacija v samem Trstu in celotni manjšinski telesni kulturi. To še posebno sedaj, ko se bliža 20. obletnica ustanovitve.

Tajniško poročilo je podal Jurij Kuferzin, ki je v glavnem analiziral izvršeno dejavnost v pretekli sezoni. Iz poročila je bilo razvidno, da je združenje v letu 1976-1977 nastopilo z ekipami na 12. prvenstvih, odigralo 385 tekem ter organiziralo mednarodne turnirje in mitinge. Še posebej pa je potrebno poudariti dejstvo, da vadi pri tržaškem združenju 315 mladih športnikov, kar je lepo jamstvo za bodočnost.

Po blagajniškem poročilu, ki ga je podal Franko Vitez, se je razvila živahna diskusija, v katero so posegli številni člani, da bi pojasnili

nekatera stališča in probleme tako minulega kot bodočega delovanja. Ob koncu je bil izvoljen še 11-članski odbor, ki si bo na prvi redni seji porazdelil posamezne funkcije.

—o—

LEPO USPEL PRAZNIK ČEŠENJ V MAČKOLJAH

(Nadaljevanje s 4. strani)

nost, da neposredno slišijo in umevajo našo pesem in besedo, kar jih brez dvoma osebno kuturno bogati.

Praznik češenj je res prava slovenska prireditve, kakršne potrebujemo.

—o—

Univerzitetni profesor Toussaint Hočevar iz New Orleansa se je kot strokovnjak za vprašanja o manjšinah udeležil meddisciplinskega simpozija o jezikovnih manjšinah, ki je bil od 15. do 18. aprila letos v Quebecu. Tam je prišlo do zanimivih in aktualnih diskusij, med drugimi tudi do polemike z nekim avstrijskim profesorjem glede koroških Slovencev. Podrobno poročilo bo objavljeno v reviji »Most«.

Novice z Goriškega

Sedmi zamejski festival domače zabavne glasbe v Števerjanu, o katerem poročamo na drugem mestu, bo trajal dva dni, v soboto, 25., in v nedeljo, 26. junija.

Na nedavnem srečanju Slovenske skupnosti za goriško pokrajino in SZDL iz Nove Gorice so govorili tudi o možnosti šolanja slovenskih zamejskih študentov v Sloveniji. Kot je znano, predvideva osimski sporazum medsebojno priznanje diplom. Zaradi velikega števila zamejskih študentov, ki študirajo v Ljubljani, bi bilo prav, če bi se čimprej sestala komisija, zadolžena za rešitev tega vprašanja.

V Novi Gorici so prejšnji mesec predstavili novo revijo »Primorska srečanja«, ki je nastala iz treh dosedanjih primorskih revij, novogoriških »Srečanj«, koprskih »Obale« in »Idrijskih razgledov«. Iz vsebine posebej opozarjamo na članek dr. Milice Kacin - Wohinz, ki govori o ukinjenju slovenskih legalnih narodnih organizacij v fašistični Italiji.

zdajatelj: Engelbert Besednjak nasl. • Rea. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157 • Odgovorni urednik: Drago Legiša • Tiska tiskarna Graphart, Trst - ulica Rossetti 14 - tel. 77-21-51